ДЕТСКА ГРАДИНА №16
СЛЪНЧЕВА ДЪГА

УТВЪРДИЛ:.....
Свилена Динкова,
Директор на ДГ№ 16"Слънчева дъга" – гр.Варна

ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ В ДГ№16 "СЛЪНЧЕВА ДЪГА"

ДГ№16"Слънчева дъга", като част от системата на предучилищното и училищното образование по чл. 2, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на детето;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

Превенцията и интервенцията на насилието и тормоза в ДГ№16"Слънчева дъга", като част от системата на предучилищното и училищното образование са неизменна част от тези политики.

Политиката за превенция и интервенция на насилието и тормоза се основава на споделени ценности, философия, норми, правила и традиции за участие и взаимодействие на директора, педагогическия и непедагогически персонал, родителите и децата в изграждането на сигурна среда.

Основни цели на политиката за превенция и интервенция на насилието са:

1. Създаване на позитивна култура и климат в детската градина;
2. Повишаване осведомеността на всички участници в процеса на образование;
3. Създаване на условия за превантивна работа с групата, включване на децата в образователни дейности, работилници, които да възпитават уважение и толерантност към различията, да развиват чувствителност към границите на другия, етика на взаимоотношенията, кое поведение е приемливо и кое - не, как да се реагира на неприемливо поведение, др.;
4. Създаване на система за интервенция с цел разясняване на съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз, вкл. по отношение на идентифициране и сигнализиране;

В допълнение на принципите в системата на предучилищното и училищното образование, цитирани в чл. 3, ал. 2 от ЗПУО, политиката за сигурна образователна се базира и на следните специфични принципи:

- Позитивна култура и климат, които:

- Приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование;

- Дават възможност за развитие на сигурна среда, в която децата открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;

- Насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;

- Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информиране, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието;

- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:

  - Развиват емпатия, уважение и резилианс сред децата
  - Ясно адресират агресивно поведение;
  - Изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие.

- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз;

- Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда;

- Партньорство с родителите;

Причините за насилието са много и комплексни и детското заведение не би могло да повлияе на всички. Но целта е успешно да се намалят тези фактори, които са свързани със средата в самата институция и които допринасят за проявата на насилие и агресивни модели на поведение. За сигурна образователна среда и нулева толерантност към насилие и тормоз са необходими:

- системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- подобряване на физическата среда;
- работа с нагласи към ученето, които намаляват съревнователния елемент между децата за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на групата.Провеждане на обучения, включително и изнесени дейности, които дават отлични резултати в тази посока;
- последователни стъпки за разбиране на последиците от насилието и тормоза и мерки за подкрепа на децата за справяне с неприемливото поведение, които не наблягат на наказанието.

Превенцията на насилие и тормоз в ДГ№16"Слънчева дъга" включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище група, като например създаване на правила на отношения в самата група, тематични дискусии, регулярно провеждани в педагогическите ситуации и в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие.

Дискусиите са възможност в групата да се поставят за обсъждане въпроси, които вълнуват или смущават децата, като по този начин се създава пространство за мислене и отработване на агресията чрез говорене, разиграване на ситуации,

тяхното обсъждане и съответно осмисляне и развиване на нови умения и модели за ненасилствени отношения и поведение.

Интервенциите включват отговора на институцията при възникнали ситуации на насилие и тормоз. Това са последователни действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на насилие, тормоз и криза и се реализират като отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въвлечено пряко или косвено в ситуацията, като се прилага принципа на най-добрия интерес на детето.

I. **Разработване на система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда в ДГ№16"Слънчева дъга":**

1. Създаване на координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.
2. Оценка на ситуацията- оценка и анализ на ситуацията за изграждане на сигурна образователна среда. Оценката съдържа описание на следното:
   - Информираност на заинтересованите страни с темата за насилието и тормоза;
   - Формите на насилие и тормоз в образователната институция;
   - Начин на реакция;
   - Какво следва да се предприеме, за да бъде реакцията ефективна?

Оценката се организира от ръководството на институцията и се осъществява от координационния съвет, чрез изготвяне на годишен доклад за работата на Координационния съвет за противодействие на насилието и тормоза в детското заведение за съответната учебна година.

Резултатите от оценката и наличието на проблем се представят от координационния съвет и се обсъждат на тематичен педагогически съвет, на който участие могат да вземат всички заинтересовани страни. Резултатите могат да се обсъдят и на родителските срещи.

II. **Изготвяне на годишен план за превенция и интервенция на насилието и тормоза.**

Планът за изпълнение се изготвя и реализира от координационния съвет и се утвърждава от директора с продължителност от една учебна година, като се актуализира в началото на всяка учебна година.

III. **Дейности по превенция на равнище детска градина.**

- Създаване/актуализиране на етичен кодекс на детското заведение, съгласно ЗПУО;
- Създаване/актуализиране Правилника на ДГ№16"Слънчева дъга";
- Внасяне на промени в Правилника за дейността на институцията при необходимост.
- Запознаване колектива на детско заведение с определението, проявлението и последиците от насилието и тормоза.
- Осъществяване на ефективен пропускателен режим;
- Повишаване квалификацията на педагогическите кадри за превенция и справяне с насилието и тормоза;
- Дейности и превенции на ниво група, които включват:

- Създаване на правила за поведение в групата;
- Обучителни дейности,в които водеща роля има учителят, чрез прилагане на всички форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на учебната програма. Целта е да се създаде пространство, в което се говори открито за насилието и тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения за здравословно и ненасилствено общуване, емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др.
- Използване на подход, ориентиран към децата, на подхода за работа с връстници, осигуряване на условия за участие на децата, които да станат естествените помощници при реализирането на дейностите по превенция (различни инициативи, идващи от децата и др.);
- Провеждане на тематични родителски срещи.

IV. **Дейности по интервенция.**

Дейностите по интервенция в ДГ№16"Слънчева дъга" се включват в Годишния план за дейността на институцията и се приемат на първия педагогически съвет за учебната година. Включват:

- Водене на дневник за регистриране при наличие на случаи на тормоз и насилие;
- Иницииране на работа по случай, включително насочване на случая към други служби - Дирекция „Социално подпомагане", Отдел „Закрила на детето" - ОЗД) и/или полицията;

Дейности по интервенция на ниво група:

- Обсъждане между децата и учителя на групата с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията, както и възможните решения;
- Използване на посредник при разрешаване на конфликта;
- Провеждане на тематична родителска среща

V. **Работа с родители.**

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика на детското заведение е важно условие за нейната ефективност.

Партньорството с родителите за съдействие ***по превенция*** *на насилието и тормоза се осъществява чрез:*

- Провеждане на тематични родителски срещи;
- Покана към родители, които да представят своите професии, така че да направят видима връзката между образованието и приложението му в живота;
- Идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници за осъществяване на връзка между детската градина, специализирано обслужващо звено и други организации и институции;
- Родители, изявили желание да бъдат такива посредници.

Партньорството с родителите ***в случаи на интервенция***-родители на участващите в ситуация на насилие или тормоз деца ще бъдат своевременно уведомени за случилото се, както и за предприетите от институцията действия за

разрешаване на ситуацията.Респективно и родителите на останалите деца от групата ще бъдат уведомени, с цел изясняване на неизвестните и сваляне на напрежението. По този начин ще се ограничат различни интерпретации и спекулации поради непознаване на ситуацията.

Насоки за работа с родители, когато не съдействат:

В случай че родителите отказват да съдействат или по някакъв начин саботират действията на детската градина, учителят на групата следва да се обърне към координационния съвет и случая да се анализира.

VI. **Ресурсна обезпеченост.**

Ръководството на ДГ№16"Слънчева дъга" осигурява необходимата ресурсна обезпеченост:

- Ежегодно запознаване служителите на детското заведение с „Механизма за противодействие на тормоза и насилието, алгоритъма за прилагането му в институциите в системата на ПУО и Закона за закрила на детето.
- Провеждане на обучения на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза;
- Осигуряване на информация и материали по темата за насилието и тормоза в детската градина.

Документът е приет на Педагогически съвет с Протокол № 1 от 14.09.2026г.
Директор на ДГ 16 „Слънчева дъга" – Свилена Динкова